

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सभ्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लाग प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२८ सालको ऐन नं. ५

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रवृद्धामणि नरनारायणोत्थादि विविध विरुद्धावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र अँरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिषट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रवल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

मादक पदार्थ ऐन २०१७ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:- मादक पदार्थ ऐन २०१७ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सभ्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यस ऐनको नाम “मादक पदार्थ (दोखो संशोधन) ऐन, २०२८” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. मूल ऐनको दफा २ मा संशोधन:- मूल ऐनको दफा २ को खण्ड (ङ) र (छ) को सद्वा वेहायको खण्ड (ङ) र (छ) राखिएकोछ :-

(ङ) “रक्सी” भन्नाले अन्न, फलफूल वा अन्य कुनै पदार्थ कुहाई वा अन्य कुनै तरीकाले तयार गरिएको सबै प्रकारको रक्सी सम्झनुपर्छ र सो शब्दले जाँड र बीयर समेतलाई जनाउँछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(७) "मादक पदार्थ" भन्नाले गाँजा, औषधोपयोगी गाँजा, अफिम, अफिमको तत्व, ताडिरखसी वा रक्सी तथार गर्ने मौवा र रेक्टिफाइर स्प्रे" तरसेत सम्बन्धित ।

३. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधनः— मूल ऐनको दफा १३ को सदृश देहायको दफा १३ राखिएकोछ :—

१३. प्रहरीले मद्दत गर्नु पर्ने :— यो ऐन विपरीत बनाएको वा उत्पादन गरेको वा निकाती पैठारी गर्न लागेको वा खरीद बिक्री गरेको मादक पदार्थलाई कब्जा गर्न वा यो ऐन व्यक्तिलाप काम गर्ने व्यक्तिलाई पकाउ गर्न मद्दत दिनु प्रहरीको कर्तव्य हुनेछ ।

४. मूल ऐनको दफा १३ पछि थपः— मूल ऐनको दफा १३ पछि देहायको दफा १३ क. थपिएको छः—

१३. क. सूचना दिनेलाई कमिशनः— यो ऐन विपरीत काम भएको वा हुन लागेको कुराको सूचना दिने सरकारी वा गैर सरकारी व्यक्तिलाई त्यस्तो सूचनाबाट पत्ता लागेको कसूर बापत जफत भएको भालको विगोको सयकडा २० मुद्राको अन्तिम किनारा लागे पछि अन्तशुल्क अधिकारीको कार्यालयबाट कमिशन दिनेछ ।

५. मूल ऐनको दफा १७ मा संशोधनः— मूल ऐनको दफा १७ को सदृश देहायको दफा १७ राखिएको छ :—

१७. थी ५ को सरकारलाई तिर्नु पर्ने रकम सरकारी बाँकी सरह असूल गर्ने :— यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमबमोजिम कुनै व्यक्तिले थी ५ को सरकारलाई तिर्नु, बुझाउनु पर्ने रकम नतिरी बाँकी राखेमा त्यस्तो रकम अन्तशुल्क अधिकारीले सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गर्नेछ ।

६. मूल ऐनको दफा १७ पछि थपः— मूल ऐनको दफा १७ पछि देहायको दफा १७ क., १७ र. १७ ग. थपिएको छ :—

१७. क. नाप जाँच गर्ने :— यस ऐन अन्तर्गत गाँजा वा अफिम खेतीको सम्बन्धमा कुनै जग्गा नाप जाँच गर्न आवश्यक भएमा अन्तशुल्क अधिकारी वा निजले खटाएको कर्मचारीले तोकिदबमोजिम दाय जाँच गर्न सक्नेछ ।

१७. ख. शुल्क कारबाई र किनारा गर्न अधिकारः— (१. यस ऐन अन्तर्गतका मुद्रा भाषि-लामा शुल्क कारबाई र किनारा गर्न अधिकार अन्तशुल्क अधिकारीलाई हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बसोजिम शुल्क कारबाई र किनारा गर्दा अन्तशुल्क अधिकारीलाई प्रचलित नेपाल कानूनबमोजिम जिल्ला अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्राप्त हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रा विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७. ग. पुनरावेदनः— (१) यस ऐनबमोजिम अन्तःशुल्क अधिकारीले गरेको निर्णय

उपर ३५ दिनभित्र अञ्चलाधीशसमक्ष पुनरावेदन लाग्नेछ ।

(२) उपदफा (१) अन्तर्गत अञ्चलाधीशले गरेको निर्णयमा चित्त नदुइने पक्षले सो निर्णयउपर ३५ दिनभित्र आय र कर अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आफूलाई लाग्ने ठहरेको रकम र जरिवाना वापतको रूपैयाँको धरौट वा त्यति रकमको धन जमानी नसाखी उपदफा (१) वा (२) बमोजिम पुनरावेदन लाग्न सक्ने छैन ।

७. मुद्दा सर्वे:- यो ऐन जारी हुँदाको बखत जिल्ला अदालतमा दायर भई छिन्न बाँकी रहेको यस ऐन अन्तर्गतका मुद्दाहरू यो ऐन लागू भएपछि अन्तःशुल्क अधिकारी काहाँ सर्वेषां ।

८. रूपान्तरः— मूल ऐनमा जुन जुन ठाउँमा “तोकिएको अधिकारी” भन्ने शब्दहरू परेका छन्, तत् तत् ठाउँमा त्यसको सहा “अन्तःशुल्क अधिकारी” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

आज्ञाले—

चूडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

लालमोहर सदर मिति
२०२८।५।२४।५